

Образецът на частична предварителна оценка на въздействието влиза в сила от 01 януари 2021 г.

Частична предварителна оценка на въздействието

Институция:

Министерство на финансите

Нормативен акт:

Постановление на Министерския съвет за координация по прилагането на ограничителните мерки на Европейския съюз

Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет

Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за:

.....

Лице за контакт:

Георги Иванов

Нач. Отдел в дирекция ЕВИА

Телефон и ел. поща:

02/98592168, g.ivanov@minfin.bg

1. Проблем/проблеми за решаване:

Проблем 1 Липса на нормативната уредба във връзка с координацията в Република България на действията на националните органи по прилагането на ограничителните мерки, приети с актове на Европейския съюз.

Ограничителните мерки са важен инструмент на общата външна политика и политика на сигурност (ОВППС). Те се използват от ЕС като част от интегриран и всеобхватен политически подход, включващ политически диалог, допълнителни усилия и употреба на други инструменти, с които Съюзът разполага. Ограничителните мерки целят да предизвикат промяна в политиката или поведението на лицата, към които са насочени, с оглед насърчаване на целите на ОВППС.

Мерките са разработени по такъв начин, че да свеждат до минимум неблагоприятните последици за онези лица, които не носят отговорност за политиките или действията, довели до приемането им. По-специално, ЕС се стреми да сведе до минимум последиците за местното цивилно население и за легитимните действия в или със съответната държава.

Всички приети от ЕС ограничителни мерки са в пълно съответствие със задълженията, произтичащи от международното право, включително онези, които се отнасят до правата на човека и основните свободи.

Ограничителните мерки могат да включват:

- оръжейно ембарго
- ограничения върху влизането на включени в списъци лица (забрана за пътуване): съответните лица не могат да влизат в ЕС, нито, в случай че са граждани на ЕС, да излизат извън държавата членка, чието гражданство притежават
- замразяване на активите, принадлежащи на включени в списък лица и образувания: замразяват се всичките им активи в ЕС, като физическите лица и образуванията от ЕС не могат да предоставят средства, предназначени за включени в списък лица и образувания
- икономически санкции или ограничения, засягащи специфични сектори на стопанска дейност, включително забрани върху вноса или износа на определени стоки, забрана върху инвестициите, забрана върху доставката на определени услуги и т.н.

Към ноември 2022 г. Съветът на ЕС е приел решения за 46 санкционни режима. В България няма създадена нормативна уредба за ефективното прилагане на ограничителните мерки, приети с актове на Европейския съюз, приети на основание чл. 215 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Работата на ангажираните ведомства в последните години да се подготви законопроект за международните ограничителни мерки не е завършила с резултат. След началото на агресията на Русия срещу Украйна динамиката и обхватът на приеманите от Европейския съюз санкции се увеличиха драстично, а прилагането на ограничителните мерки на ЕС от държавите членки навлезе във все повече сфери на социално-икономическите отношения. Последното предпостави възникването на множество практически казуси при прилагането на ограничителните мерки от държавите членки на ЕС, включително и на българска територия, които не намират своето решение.

България не е представена надлежно в създадената ad hoc работна група на високо равнище по прилагането на ограничителните мерки на ЕС към Европейската комисия.

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

2. Цели:

Цел 1 Създаване на координационен механизъм за действията на националните органи по прилагането на ограничителните мерки, приети с актове на Европейския съюз.

Проектът на постановление има за цел създаване на нормативната уредба на отношенията във връзка с координацията в Република България на действията на националните органи по прилагането на ограничителните мерки, приети с актове на Европейския съюз на основание чл. 215 от Договора за функционирането на Европейския съюз, както и въвеждането на единна институционална структура по въпроси, свързани с прилагането на санкциите, работеща при кратки срокове и ясно дефинирани процедури в услуга на гражданите и действащите в Република България икономически оператори.

Определянето на национален координатор е необходимо с оглед създадената ad hoc работна група на високо равнище към Европейската комисия по прилагането на ограничителните мерки на ЕС. Целта на работната група на високо ниво е ефективното прилагане на ограничителните мерки, необходимостта от колективен отговор и трансграничен подход, включително по отношение опитите за заобикаляне на санкциите от Русия през определени трети страни, както и с цел подпомагане на сътрудничеството между държавите членки на най-високо експертно равнище

Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.

3. Заинтересовани страни:

1. Всички органи на изпълнителната власт и представители на други държавни институции, които имат отношение към прилагането на ограничителни мерки, приети с актове на Европейския съюз, в т.ч.:

- Министерският съвет;
- министър-председателят;
- заместник министър-председателите;
- министрите
- Българската народна банка
- Комисията за финансов надзор

- представители на органите по чл. 19, ал. 4 от Закона за администрацията, които имат функции във връзка с прилагането на ограничителните мерки

2. Ограничителните мерки, приети с актове на Европейския съюз са насочени към:

- правителства на държави извън ЕС, поради провежданите от тях политики
- образувания (дружества), които осигуряват средствата за провеждането на въпросните политики
- групи или организации, например терористични групи
- лица, които подкрепят съответните политики, участват в терористични дейности и т.н.

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху които предложенията ще окажат пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи/общини и др.).

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

4.1. По проблем 1: „Липсваща нормативната уредба във връзка с координацията в Република България на действията на националните органи по прилагането на ограничителните мерки, приети с актове на Европейския съюз“.

Вариант 1 „Без действие“:

Описание:

Предприемането на вариант “без действие” на практика означава нефункционираща координация и липса на единна институционална структура в Република България за действията на националните органи по прилагането на ограничителните мерки, приети с актове на Европейския съюз.

България няма да е надлежно представена в създадената ad hoc работна група на високо равнище по прилагането на ограничителните мерки на ЕС към Европейската комисия.

Решението на множество практически казуси при прилагането на ограничителните мерки от държавите членки на ЕС, включително и на българска територия, ще бъде затруднено.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия: няма

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Липсата на координиран и структуриран подход би възпрепятствала ефективното прилагане на ограничителните мерки, приети с актове на Европейския съюз, както и би затруднила решаването на редица практически казуси, възникнали при прилагането на тези мерки.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия: няма

Административна тежест: няма

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

Вариант 2 „Постановление на Министерския съвет за координация по прилагането на ограничителните мерки на Европейския съюз“:

Описание:

С проекта на постановление се предлага определянето на функциите на различните държавни органи и създаването на координационен механизъм за прилагане на санкциите на ЕС в Република България посредством създаването на Междуведомствен съвет по прилагането на ограничителните мерки на ЕС, чиито функции ще бъдат:

- предоставяне на насоки и указания по въпроси относно прилагането на ограничителните мерки на Европейския съюз, нуждаещи се от допълнително изясняване;
- разглеждане на въпроси, свързани с установяването на обхвата, съдържанието или действието на ограничителните мерки;
- наблюдаване спазването на ограничителните мерки на Европейския съюз и координиране прилагането на ограничителните мерки на Европейския съюз, които са от компетентността на повече от едно министерство или ведомство;
- съгласуване на проекти на актове, с които Министерският съвет предоставя или отказва да предостави разрешения за освобождаване от действието на определени ограничителни мерки, предвидени в актовете на ЕС.

Към Министерския съвет се създава Междуведомствен съвет по прилагането на ограничителните мерки на Европейския съюз в състав:

1. председател - министърът на външните работи или оправомощен от него заместник-министър;
2. заместник-председател – министърът на правосъдието или оправомощен от него заместник-министър;
3. членове:
 - а) заместник-министри от всички министерства съобразно тяхната компетентност по европейските политики;
 - б) председателят на Държавна агенция „Национална сигурност” или определен от него заместник-председател;
 - в) представители на органите по чл. 19, ал. 4 от Закона за администрацията, които имат функции във връзка с прилагането на ограничителните мерки.

За участие в заседанията на Междуведомствения съвет със съвещателни функции могат да бъдат поканени подуправител на Българската народна банка и заместник-председател на Комисията за финансов надзор.

Предлаганият проект на постановление отчита водещата роля на министъра на външните работи по въпросите на общата външна политика и политика за сигурност на ЕС, в т.ч. в процеса на приемане на ограничителните мерки от ЕС по отношение на трети страни, физически или юридически лица, недържавни групи или образувания, на наличието на администрация, която го подпомага при изпълнението на тези функции, както и натрупания в Министерството на външните работи дългогодишен опит и експертиза. По тази причина министърът на външните работи е предложен за председател на Междуведомствения съвет за прилагане на ограничителните мерки на ЕС, както и за национален координатор по прилагането на ограничителните мерки.

Определянето на национален координатор е необходимо с оглед създадената ad hoc работна група на високо равнище по прилагането на ограничителните мерки на ЕС към Европейската комисия.

Целта на работната група на високо ниво е ефективното прилагане на ограничителните мерки, необходимостта от колективен отговор и трансграничен подход, включително по отношение опитите за заобикаляне на санкциите от Русия през определени трети страни, както и с цел подпомагане на сътрудничеството между държавите членки на най-високо експертно равнище. Определянето на министъра на външните работи за национален координатор, който ще участва в ad hoc работна група на високо равнище по прилагането на ограничителните мерки на ЕС произтича от очертаната по-горе компетентност по въпросите на общата външна политика и политика за сигурност на ЕС и е в унисон с подхода, следван логично от повечето държави членки в ЕС. Приемането на проекта на постановление на Министерския съвет няма да доведе до промени в други нормативни актове.

Предлаганият проект на постановление на Министерския съвет не води до въздействие върху държавния бюджет, поради което е изготвена финансова обосновка по приложение № 2.2 към чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация. Прилагането на постановлението не е свързано с допълнителни разходи/трансфери/други плащания, или финансови средства от страна на лицата.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Ще се създаде нормативна уредба на отношенията във връзка с координацията в Република България на действията на националните органи по прилагането на ограничителните мерки, приети с актове на Европейския съюз на основание чл. 215 от Договора за функционирането на Европейския съюз, както и въвеждането на единна институционална структура по въпроси, свързани с прилагането на санкциите, работеща при кратки срокове и ясно дефинирани процедури в услуга на гражданите и действащите в Република България икономически оператори.

С определянето на национален координатор ще се осигури ефективното представителство на България в ad hoc работна група на високо равнище по прилагането на ограничителните мерки на ЕС, съответстващо на обичайния подход и на останалите държави членки.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия: Не се очакват негативни въздействия

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия: няма

Административна тежест: няма

(въздействията върху малките и средните предприятия; административна тежест)

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

5.1. По проблем 1:

		Вариант 1	Вариант 2
Ефективност	Цел 1: Създаване на координационен механизъм за действията на националните органи по прилагането на ограничителните мерки, приети с актове на Европейския съюз	ниска	висока
Ефикасност	Цел 1: Създаване на координационен механизъм за действията на националните органи по прилагането на ограничителните мерки, приети с актове на Европейския съюз	ниска	висока
Съгласуваност	Цел 1: Създаване на координационен механизъм за действията на националните органи по прилагането на ограничителните мерки, приети с актове на Европейския съюз	ниска	висока

** При повече от един поставен проблем мултиплицирайте таблицата за всеки отделен проблем.*

6. Избор на препоръчителен вариант:

По проблем 1: Вариант 2 „Създаване на координационен механизъм за действията на националните органи по прилагането на ограничителните мерки, приети с актове на Европейския съюз“

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

- Ще се увеличи
- Ще се намали
- Няма ефект

- 1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.
- 1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

- Да
- Не

- 1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на избрания вариант.
- 1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).
- 1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.
- 1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.
- 1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.
- 1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

- Да
- Не

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

- Актът засяга пряко МСП
- Актът не засяга МСП

Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Няма такива.

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

Проведени са консултации

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

Представеният проект на постановление се основава на изготвен от Министерството на външните работи и Министерството на правосъдието през септември 2022 г. проект на постановление в изпълнение на решение от оперативен съвещание на Министерския съвет, който беше публикуван на Портала за обществени консултации (<https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=7113>) и съгласуван по чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и неговата администрация.

Съгласно чл. 26, ал. 3 от Закона за нормативните актове по проекта на акт ще бъдат проведени обществени консултации като проектът на акт, докладът към него, частичната предварителна оценка на въздействието и становището по чл. 30б, ал. 3 от УПМСНА ще бъдат публикувани на интернет страницата на Министерството на финансите и Портала за обществени консултации за срок от 30 дни.

Проектът на акт ще се съгласува с всички министерства, дирекциите от администрацията на Министерския съвет, с чиято функционална компетентност е свързан, БНБ, КФН, ДАНС в съответствие с чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и неговата администрация.

Обобщете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

Да

Не

1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел 1, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

Да

Не

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения:

Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници:

https://finance.ec.europa.eu/eu-and-world/sanctions-restrictive-measures/overview-sanctions-and-related-tools_en

